

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/100/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201447
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222201447.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa rodičov C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX E.- E. F. G., zast. JUDr. Michaelou Mihalcovou, advokátkou so sídlom Fatranská 2/E, Košice a H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, XXX XX E.- E. F. G., o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie v časti o zverenie maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti jedného z rodičov a o úpravu styku s druhým rodičom.

II. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v časti:

Otec maloletého sa zaväzuje uhradiť dlžné výživné pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 25.07.2022 do 9.12.2022 vo výške 613,- Eur k rukám matky maloletého.

III. Otec je o p r á v n e n ý zaplatiť dlžné výživné v mesačných splátkach po 15,- Eur, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci k rukám matky maloletého s tým, že v prípade nezaplatenia čo by len jednej splátky dlžného výživného v stanovenej lehote splatnosti sa stáva splatný celý dovtedy neuhradený dlh.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa svojím návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 25.7.2022 domáha úpravy práv a povinností rodičov k maloletému A., pretože s otcom maloletého sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Žiada zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, upraviť styk otca s maloletým a určiť otcovi výživné vo výške 250 Eur mesačne. Súd vo veci dňa 25.8.2022 vydal neodkladné opatrenie č.k. 1P 100/2022 – 36, ktorým určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletému sumou vo výške 100 Eur mesačne. Jeho účinky určil do právoplatného skončenia tohto konania. Rozsudkom č.k. 4P 100/2022 – 67 zo dňa 16.11.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.12.2022, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého a upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému na čas po rozvode. Súd s ohľadom na túto skutočnosť zastavil toto konanie v časti o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti jednému z rodičov a o úpravu styku s druhým rodičom.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, sobášnym listom manželov, rodným listom maloletého A. B., lekárskou správou č.l. 8, trestným rozkazom 2T 36/2022-81 zo dňa 24.5.2022, písomnými a ústnymi

vyjadreniami účastníkov, potvrdeniami manželky o pomeroch, správou kolízneho opatrovníka, ostatným spisovým materiálom.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý vo veci prešetroval pomery vyplýva, že matka býva v RD svojich rodičov, ktorý je dvojgeneračný a do odchodu otca mal. dieťaťa v tejto domácnosti býval aj otec dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa opustil spoločnú domácnosť začiatkom marca 2022 po fyzickom napadnutí matky dieťaťa, čomu predchádzala slovná výmena názorov. V čase fyzického napadnutia maloletý A. spal a incident nevidel. Matka nasledujúci deň vyhľadala pomoc na pohotovosti a skutok oznámila aj na polícii. Voči otcovi bolo vznesené obvinenie. Matka poberá rodičovský príspevok na dieťa do veku 6 rokov vo výške 383 EUR a rodinný prídavok vo výške 30,-EUR. Okrem toho si brigádnicky privyrába a z tejto činnosti má matka príjem asi 140,-EUR mesačne. Výdavky, ktoré matka pravidelne uhrádza sú spojené s príspevkom na bývanie, internet, mobil a energie svojim rodičom vo výške 200,-EUR, strava pre oboch - 300,-EUR, PHM - 150 - 200,-EUR, MŠ - 18 EUR, strava v MŠ - 30,-EUR. Maloletý A. užíva aj lieky na alergie a rôzne vitamíny, sumu matka nevedela uviesť. Hygienu a oblečenie matka zabezpečuje priebežne a taktiež sumu nevie uviesť, považuje to za bežné výdavky. Otec maloletého dieťaťa od svojho odchodu z domácnosti na výživu a výchovu syna neprispel len sporadicky a to za obdobie 4 mesiacov cca 40,-EUR. S výdavkami matke pomáhajú jej rodičia. Komunikácia medzi rodičmi je zriedkavá, týka sa predovšetkým styku. Otec dieťaťa neprejavuje záujem o styk s maloletým A., no ak sa na styku dohodnú, matka je ochotná vyjsť v ústrety otcovi a styk umožniť. Často sa stane, že aj napriek dohodnutému stretnutiu otec styk na poslednú chvíľu zruší, čo maloletý A. vníma dosť negatívne. Maloletý A. má so svojim otcom dobrý vzťah a teší sa na stretnutia s otcom. Aj počas spoločného spoluzitia sa matka snažila o otcovi hovoriť v dobrom. To, že otec istý čas nežije v ich spoločnej domácnosti A. veľmi nezaregistroval, nakoľko otec aj počas ich spoločného spoluzitia odchádzal z domu ráno do práce a prichádzal vo večerných hodinách čím si A. zvykol, že otca v domácnosti často nevidí. Maloletý A. chodieval aj k starým rodičom z otcovej strany a má s nimi dobrý vzťah. Matka sa snaží aj o to, aby maloletý A. mal vytvorené väzby k širšej rodine. O návrhu sa rodičia už rozprávali a z pohľadu matky otec nebude mať problém z rozvodom manželstva a zverením dieťaťa do starostlivosti matke, no otec uviedol, že je ochotný prispievať na výživu dieťaťa sumou vo výške 100,-EUR mesačne. Na úprave styku matka trvá, nakoľko A. je naviazaný na svoju matku a doposiaľ nebol v noci bez jej prítomnosti, no názor otca na stretávanie nepozná. Matke bola ponúknutá možnosť sedení na RPPS za účelom obnovy spoluzitia prostredníctvom ÚPSVaR BJ, ktorú odmietla. Pohovor s maloletým A. nebolo možné vykonať vzhľadom k jeho nízkemu veku. Pohovorom s otcom bolo zistené, že je SZČO no svoj príjem nedokáže uviesť, nakoľko môže byť každý mesiac iný. Otec v súčasnosti býva v RD svojich rodičov, ktorým prispieva na chod domácnosti sumou 100,-EUR mesačne. Okrem toho otec mesačne hradí odvody do sociálnej poisťovne vo výške - 188,-EUR do zdravotnej poisťovne - 88,-EUR, úver -340,-EUR, poistenie - 27,-EUR, mobil - 37,-EUR, hygiena - 50,-EUR, PHM - 200,-EUR, PZP - 130,- EUR, náklady s autami, lieky na alergiu - 10,- hygiena - 50,-EUR, obedy počas pracovného týždňa - 105,-EUR, prenájom priestorov - 150,-EUR, MŠ - 18,-EUR a strava v škôlke - 30,- EUR, angličtina pre A. -27,-EUR polročne. Od času, čo otec opustil spoločnú domácnosť na výživu a výchovu dieťaťa okrem úhrady spojených z MŠ neprispieval, až tento mesiac zaslal matke sumu 90,-EUR. S maloletým A. sa otec vídava, aj keď počas týždňa otec nemá čas kvôli pracovným povinnostiam. Cez víkend je niekedy problém so stykom, nakoľko matka argumentuje tým, že víkendy chce tráviť so synom ona, ale viac menej sa rodičia zvyknú na styku dohodnúť. Otec má s maloletým A. veľmi dobrý vzťah aj napriek tomu, že nemal na syna až tak veľa času, no snaží sa mu venovať, chodia spoločne do lesa, na bicykel a podobne. Maloletý A. je na svojho otca naviazaný a chodí k nemu rád. A. trávil v domácnosti starých rodičov z otcovej strany celé 2 mesiace a taktiež má výborný vzťah so svojim dedom, ktorý ho učí spoznávať rôzne hospodárske zvieratá a práce v hospodárstve.

4. Rodičia na vyluchu dňa 27.12.2022 uzavreli rodičovskú dohodu ohľadne dlžného výživného pre maloletého A. od podania návrhu do právoplatného skončenia rozvodového konania na sumu 613 Eur pre otca maloletého. Nedohodli sa v otázke splatnosti tohto dlžného výživného, matka navrhla 50 Eur mesačne, otec navrhol 35 Eur mesačne. Na pojednávaná dňa 18.1.2023 otec predložil listinný dôkaz o tom, že má nedoplatok za poistné na verejné zdravotné poistenie v sume 353,47 Eur a uviedol, že navrhuje splátky dlžného výživného po 15 Eur mesačne. Kolízny opatrovník s tým súhlasil, matka sa nevyjadřila.

5. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú,

súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 24 ods. 1, ods. 4 Zákona o rodine V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

7. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

8. Podľa § 62 ods. 1 – 5 zákona č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 zákona č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 63 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.¹⁴⁾ U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

11. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Rodičia maloletého síce nežijú v spoločnej domácnosti, súd však rozviedol manželstvo rodičov maloletých rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť po podaní návrhu v tomto konaní a to dňa 10.12.2022, pričom súd v ňom upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému. Súd preto ohľadne zverenia maloletého do osobnej starostlivosti jednému z rodičov a o úpravu styku s druhým rodičom konanie v časti zastavil pre prekážku rozhodnutej veci. Predmetom tohoto konania tak ostalo iba výživné od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletého. Rodičia uzavreli rodičovskú dohodu ohľadne dlžného výživného na 613 Eur a súd túto dohodu schválil, pretože je v záujme maloletého. Zároveň súd otcovi maloletého povolil splácať dlžné výživné v pravidelných mesačných splátkach po 15 Eur s ohľadom na jeho zárobkové pomery.

13. Matka si uplatnila aj nárok na náhradu trov konania. Súd o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., v zmysle ktorého trovy tohto konania znáša každý z účastníkov sám a účastníci nemajú vzájomne voči sebe, ale ani voči súdu v súvislosti s týmto súdnym konaním žiaden záväzok, alebo pohľadávku.

Poučenie:

Proti výroku tohto rozsudku, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, nemajú rodičia právo podať odvolanie. Kolízny opatrovník proti všetkým výrokom a rodičia proti zvyšným výrokom tohto rozsudku môžu podať odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutel'ných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie

vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimo sporový poriadok), a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.